
AFGANİSTAN'DA PEŞTUN MİLLİYETÇİLİĞİ TÜRK HALKLARINI ENDİŞELENDİRİYOR

09.02.2018

Kırım Haber Ajansı, 08 Şubat 2018

Afganistan'da en kalabalık etnik unsur olan Peştunların ülke yönetimindeki artan milliyetçiliği Özbekler ve Türkmenler gibi Türk halkları başta olmak üzere birçok unsuru rahatsız ediyor. Özellikle Afganistan'ın hazırdaki Cumhurbaşkanı Eşref Gani Peştun milliyetçiliğinin en büyük savunucularından biri olarak görülüyor.

Afganistan'da Peştunlar ülkenin güney ve merkez bölgelerinde yoğun olarak bulunan ve ülke nüfusunun yarısına yakınına tekabül eden bir etnisite olarak biliniyor. Afganistan'da bunun yanında ülkenin kuzey bölgelerinde yoğun bir Tacik nüfusu bulunuyor. Taciklerin ülkede %25-30 oranında bulunduğu tahmin ediliyor. Kuzey bölgelerde özellikle sınır bölgelerinde bir diğer yoğun olarak yaşayan nüfus ise başını Özbeklerin çektiği içinde Türkmen ve Kırgız unsurlar da bulunan Türk halkları bulunuyor. Bunların oranı ise %15 ile %20 civarında gösteriliyor.

Cumhurbaşkanı Eşref Gani seçimleri Tacik ve Özbek müttefikleri ile beraber Tacik kökenli rakibi Abdullah Abdullah'a karşı kazanmıştı. Ancak Cumhurbaşkanı Gani'nin yönetimdeki Peştun milliyetçisi tutumları "Milli Birlik Hükümeti"ndeki Özbek ve Tacik müttefikleri ile ilişkilerinin kopmasına yol açtı. Özellikle Özbek siyasetçi ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Abdürreşid Dostum, Cumhurbaşkanı Eşref Gani tarafından hedef gösterilerek ülke dışına çıkarıldı. Tacik kökenli Dışişleri Bakanı Salahuddin Rabbani de Eşref Gani ile arası bozulan bir diğer önemli isim olarak biliniyor.

Cumhurbaşkanı Eşref Gani'nin ittifakı milliyetçi hamleleri nedeniyle çökmüş gibi duruyor. Gelecek seçimler için Abdürreşid Dostum Salahuddin Rabbani ve Balh, Herat gibi önemli kuzey şehirlerinin valileri yeni bir ittifaka girişmiş durumda. Özbek ve Türkmenlerin lideri olarak görülen Abdürreşid Dostum'un haricinde Taciklerin ünlü komutanlarından Atta Muhammad Nur ve Hazaraların önemli liderlerinden Muhammad Mohaqiq gibi isimler koalisyonun önemli isimleri olarak görüldü. Bunun neticesinde ülkenin güneyi ve merkezindeki Peştun çoğunluğun lideri Eşref Gani'ye karşı Özbekler, Tacikler ve Hazaralardan oluşan bir "Kuzey Koalisyonu" ortaya çıktı. Bu isimler geçtiğimiz aylarda Ankara'ya gelerek Abdürreşid Dostum önderliğinde bir araya gelmişti.

Peştun milliyetçiliğinin bir diğer dikkat çeken ve rahatsızlık yaratan tarafı ise Taliban ile bağlantıları. Peştunlar Afganistan dışında Pakistan'ın Afganistan sınırındaki dağlık bölgelerde yaşıyorlar. Taliban her ne kadar çok etnikli bir örgüt olsa da Pakistan'ın Peştun bölgesinden büyük bir destek görüyor. Ayrıca Peştun milliyetçiliğinin tarihinde Taliban ile yer alan ilişkilerin de yoğun olduğu belirtiliyor.

Kaynak/Source: